AFRIKAANS HUISTAAL

Beste Graad 12-leerder

In Afrikaans Huistaal leer jy hoe taal in werklikheids-getroue situasies gebruik word. Die klem val op die gevorderde gebruik van die vaardighede luister en praat, lees en kyk, skryf en aanbied asook op taalstrukture.

Vakvereistes

Jy het die volgende nodig vir die vak:

- 'n Goedgekeurde taalhandboek
- Voorgeskrewe boeke (Roman, Drama en Digkuns)
- Skryfboeke vir Skryfwerk, Taal en Voorgeskrewe
- 'n Woordeboek
- 'n Versameling koerante en tydskrifte

Inhoudskontrolelys

Hieronder is 'n kontrolelys wat jy moet gebruik om te verseker dat jy al die Graad 12-inhoud gedek het

Leesbegrip & Opsomming

- Leesbegripstrategieë van leesteks
- Interpretasie van visuele tekste
- Doel en formaat van opsommings
- Kritiese taalbewustheid

Taalstrukture en -konvensies
Oorredingstegnieke

Gevoels- en manipulerende taal, partydigheid, vooroordeel, diskriminasie, stereotipering, taalvariëteite, afleidings, aannames, argumente, doel met die insluiting of uitsluiting van inligting

Woordeskatontwikkeling en taalgebruik

- Betekenisleer en figuurlike taal
- Taalverskynsels
- Klankleer en spelling
- Woordvorming
- Skryf- en leestekens
- Denotasie, konnotasie

Sinstrukture en die ontleding van sinne

- Woordsoorte
- Verbindingswoorde
- Enkelvoudige, saamgestelde en veelvoudige sinne
- Direkte en indirekte rede
- Lydende en bedrywende vorm (aktief en passief)
- Ontkenning, Tye en Sinswyse
- Feit en mening, direkte en geïmpliseerde betekenis
- Agtergrond van tekste en outeur

Letterkunde

Jy moet kontekstuele sowel as opsteltipe vrae beantwoord. Jy sal die volgende genres bestudeer en daaroor geëksamineer word:

Digkuns (12 gedigte)

- Letterlike en figuurlike betekenis
- Verstegniese middele: uitkenning en funksies
- Uiterlike en innerlike bou; soort gedig
- Rym: rymskema en die funksies daarvan
- Titel, tema, beeldspraak, stylfigure en klankeffekte

Roman

- Die inhoud van die boek
- Karakter, karakterontwikkeling en karakterisering
- Intrige en subintrige (spanningslyn)
- Innerlike en uiterlike konflik
- Temas en boodskappe
- Ironiese wending / afloop
- Rol van die verteller / perspektief
- Agtergrond en milieu
- Tydsverloop (chronologies, terugflitse, tydspronge)

Drama

Al die aspekte by die Roman, asook:

- Struktuur van die drama
- Dramatiese ironie en dramatiese rol
- Toon, stemming en toneelaanwysings (neweteks)
- Dialoog / monoloog/ alleenspraak en handeling

Skryfwerk

- **Opstelle:** Verhalend, Beskrywend, Verklarend, Argumenterend, Bespiegelend, Beredenerend
- **Langer transaksionele tekste:** Vriendskaplike brief/ formele brief (versoek / klagte / aansoek / bedanking / gelukwensing / simpatie / sakebrief) formele of informele briewe aan die pers / Curriculum Vitae en dekbrief (as 'n kombinasie) / e-pos / formele of informele verslag / resensie / koerantberig / tydskrifartikel / agenda en notule (as 'n kombinasie) / formele of informele toespraak / dialoog / geskrewe onderhoud / huldeblyk

Assessering

Skoolgebaseerde Assessering bestaan uit:

1 toets:	**35 punte**
Halfjaareksamen:	**150 punte**
OF	
Halfjaartoets:	**55 punte**
Voorbereidende eksamen:	**250 punte**
2 skyftake (opstel en lang transaksionele teks):	**75 punte**
1 Letterkundetaak:	**35 punte**
Totaal: 545 ÷ 5,45 / 450 ÷ 4,50	**100 punte**

Die eksterne eksamen bestaan uit 4 vraestelle:

Vraestel 1: Begrip, Opsomming en Taalstrukture en -konvensies:	**70 punte**
Vraestel 2: Letterkunde (Digkuns, Roman en Drama):	**80 punte**
Vraestel 3: Skryf (Opstel en twee langer transaksionele skryfstukke):	**100 punte**
Vraestel 4: Mondeling	**50 punte**
Totaal	**300 punte**
Skoolgebaseerde assessering	**100 punte**

Wenke vir sukses

- Lees gereeld boeke, artikels, resensies, spotprente en rubrieke in koerante en tydskrifte.
- Lees elke dag ten minste 1000 woorde en skryf ten minste 350 woorde in Afrikaans.
- Vra jou onderwyser vir 'n bestek van die Graad 12-inhoud. Dit sal jou 'n volledige oorsig van die inhoud gee. Plak dit in jou oefenboek. Merk elke onderwerp af soos dit in die klas onderrig word en skryf die ooreenstemmende bladsynommers uit die handboek langs die onderwerp neer.

SKANDEER MY!
Afrikaans Oorsig

DBO Selfstudiegids: Kritiese Taalbewustheid
https://wcedeportal.co.za/eresource/172656